

Ex/SANS/PG/1.1/2025

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2025

(1st Year, 1st Semester)

SANSKRIT

COURSE : 1

(History of Sanskrit Literature and Ancient
Indian Civilization)

Time : 2 Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

1. आधुनिकसंस्कृतसाहित्ये लघुकथाकार-श्रीवेणुधरमहोदयस्यावदानं
समसात आलोचनीयम्। 6

(अथवा)

लघुकथासाहित्ये तारापदभट्टाचार्यमहोदयस्य अवदानम् आलोच्यताम्।

2. निम्नलिखितेषु प्रश्नद्वयं संस्कृतभाषया नागरीलिप्या च समाधीताम् ।
1×2=2

(क) 'सुभाषविजयम्' इति नाटकं केन कं विषयमाश्रित्य विरचितम्?

(ख) 'शरणार्थि-संवाद' इति नाटकं केन प्रणीतम्?

(ग) 'आधुनिकसंस्कृतसाहित्य' इत्यत्र 'आधुनिकम्' इति पदेन किं
द्योत्यते?

SANS-1429

[Turn Over]

(2)

3. संस्कृतनाट्यसाहित्ये महाकवेः भवभूतेः कृतिमाश्रित्य कश्चित् प्रबन्धो विरच्यताम्। 5

(अथवा)

मुद्राराक्षसस्य माहात्म्यं विचार्यताम्।

4. निम्नलिखित प्रश्नद्वयं संस्कृतभाषया नागरीलिप्या च समाधानं कार्यम् ।
1×2=2

(क) भर्तृहरेः नामान्तरं किम्?

(ख) जानकीहरणम् इति कस्य कृतिः? तत्र अङ्गिरसरूपेण कः रसः स्वीकार्यः?

(ग) माघस्य शिशुपालवधस्य बीजं किम्?

5. 'आगम' इति शब्दस्य कोऽर्थः? दिगम्बरसम्प्रदायस्य प्रतिपाद्यविषयः समासत लिख्यताम्। 6

(अथवा)

जैनग्रन्थे श्वेताम्बरसमुदायविषये समासतो विवरणं प्रदेयम्।

6. सुरगिरा नागरीलिपिमाश्रित्य प्रश्नद्वयं समाधानं कार्यम्: 1×2=2

(क) महाविभङ्ग त्रिपिटकस्य कस्मिन् विभागे अन्तर्भुक्तः अस्तिगः?

(ख) अभिधर्मपिटके कति ग्रन्थाः सन्ति? तेषां नामानि उल्लेख्यानि।

(ग) 'परिवारपाठम्' केन विरचितम्?

(3)

7. मौर्यप्रशासनव्यवस्थाम् अवलम्ब्य समासतः कश्चिन्निबन्धो विरच्यताम्। 5

(अथवा)

वैदिकयुगस्य सांस्कृतिकजीवनं समासतः आलोच्यताम्।

8. सुरगिरा नागरीलिप्या च निम्नोक्तेषु प्रश्नेषु द्वयोः समाधानं कार्यम्:
1×2=2

(क) शेषबौद्धसम्मेलनं कस्योद्योगेन अनुष्ठितम् अभवत्? तत्र सभाध्यक्ष्यः क आसीत्?

(ख) कुषाणयुगे उपलब्धानाम् इराणीयदेवानां नामानि लेखयानि।

(ग) मेगास्थेनिस-महोदयस्य भारतविवरणग्रन्थस्य नाम किम्? तस्य मतस्य मतं कैः ग्रीकगवेषकैरुद्धृतम्?

★ ★ ★